

תשורה

משמחת נישואין

של

מנחם מענדל וחי' לאה שיחיו

זאנדהויז



יום שלישי, ראש חודש שבט, ה'תשס"ח

תשורה משמחת נישואין - ראש חודש שבט ה'תשס"ח

מכתב כ"ק אדמו"ר מה"מ
לרגל הולדת החתן

סנדהויז -
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, כ"ז סיון תשד"מ
ברוקלין, נ. י.

הור"ח אי"א נוי"נ וכו'
מוה' ישראל אליעזר שי'

שלום וברכה

במענה על ההודעה אשר נולד להם בן למזל טוב,
הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לבריתו של אברהם
אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן יכניסוהו לחורה
ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוג' תי'
מתוך הרחבה.

בברכת מזל טוב

גורעוויטש - שיקוג
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ט' אדר תשמ"ז
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בציצ
מוה' ברוך שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב
ונקרא שמה בישראל חיי לאה תי',
הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' תי'
לחורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרשי"ב) נ"ע, אשר
מנהגנו הוא לאמר גם בלידה בת לתורה ולחופה
ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות י"ד א) נשים
במאי זכיינן באקרובי כו' באתנוי' כו' ונטרין כו'.
בברכת מזל טוב

מכתב כ"ק אדמו"ר מה"מ
לרגל הולדת הכלה

בס"ד

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן התמים מ' מנחם מענדל שי' עב"ג הכלה מרת חי' לאה תחי'.

התודה והברכה מובעת בזה לבני משפחתנו, ידידינו ומכירינו שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחתנו ולברך את צאצאינו שיחיו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בתור הבעת תודה לבבית והוקרה לכל הנוטלים חלק בשמחתנו, מוגשת בזה תשורה מיוחדת – מיוסד על הנהגתו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ שחילק 'תשורה' בחתונת כ"ק אדמו"ר מה"מ – הכוללת: כתבי קודש, אגרות, ר"ד מיחידות, הערות וציונים ומענות – מכ"ק אדמו"ר מה"מ.

האל הטוב הוא ית' יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל אחב"י בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, ובמיוחד בברכה העיקרית שנזכה ללכת משמחה זו לשמחה העיקרית "שמחת עולם על ראשם", בהתגלותו המיידית של כ"ק אדמו"ר מה"מ.

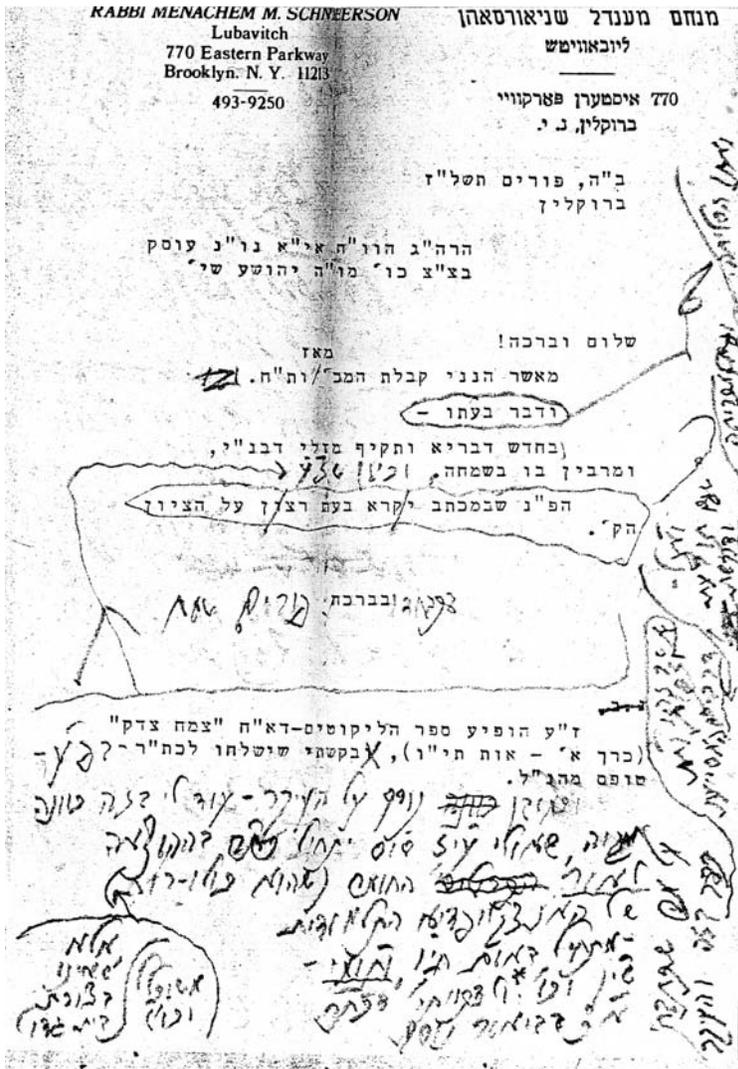
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

משפחת גורביץ
שיקאגו, אילינוי

משפחת זאנדהויז
קראון הייטס, ניו-יורק

ויב"ל אקט"ל שיה'
די"ק ד"ר א"ל ו'
א"ל ו"מ"ל א"ל
ז"ל א"ל א"ל א"ל
א"ל א"ל א"ל א"ל
א"ל א"ל א"ל א"ל

להדפיס החומר של האנציקלופדיא התלמודית מתחיל מאות תי"ו



ב"ה, פורים תשל"ז

ברוקלין

הרה"ג הו"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ כו' מו"ה יהושע שי'
[הוטנר]

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכ' מאז
ות"ח.

ובחדש דבריא ותקיף מזלי
דבנ"י [= דבני ישראל], ומרבין בו
בשמחה,

וכיון שז"ע [= שזה עתה]
הופיע ספר הליקוטס - דא"ח
"צמח צדק" (כרך א' - אות
תי"ו), בקשתי שישלחו לכת"ר -
בפ"ע [= לכבוד תורתו - בפני
עצמו] - טופס מהנ"ל.

וכמובן נוסף על העיקר - עוד
לי בזה כוונה ותקוה, שאולי עי"ז
סו"ס [= על ידי זה סוף סוף]
יתחיל כת"ר בהוצאה לאור
החומר (שהוא כולו - רוח, אלא
שאינו בצורת בית גדול משוכלל

וכו') של האנציקלופדיא התלמודית - מתחיל באות תי"ו, ותומ"י [= ותיכף ומיד] - שי"ן וכו'.

ולדכוותי' דכת"ר א"צ [= אין צורך] בביאור נוסף על מה שכתבתי כבר בזה והעיקר אשר זהו
זכות ות"ת [= ותלמוד תורה] דרבים המסייעת ואפ"ל [= ואפשר לומר] - שגם תובעת ודורשת
וגם מכריחה ואתו הסליחה.

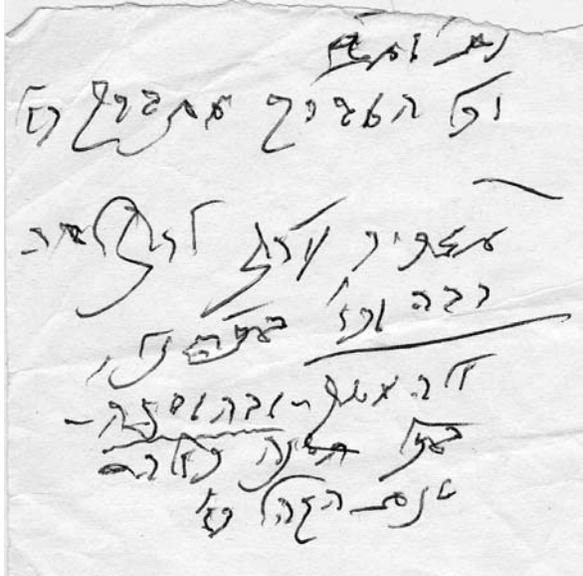
השלילה בעריכת ספר יוחסין לכלל ישראל

באור ליום ה' י"ג שבט תשמ"ג,
 ביקר אצל הרבי הרה"ג מנשה קליין,
 אב"ד אונגוואר, הביקור ארך כשעה,
 וביחד עמו נכנסו קבוצת מלווים
 וחברי המזכירות.
 בביקור דובר על נושאים שונים,
 ביניהם על הבעייה ההלכתית
 באימוץ ילדים ועל בעיית מיהו
 יהודי. בין הדברים העלה הרבי
 הצעה חדשה - אודות עריכת ספר
 יוחסין (תוכן הדברים פורסמו ב'בית
 משיח' גליון 486 ע' 35).
 למחרת בבוקר כאשר הרבי הגיע
 מביתו, נכנס, כרגיל, המזכיר וסב
 החתן הרב יהודה לייב גרונר אל
 הרבי, נתן לו הרבי את הפתק דלהלן
 בכדי למסור את תוכנו להרב קליין
 "מהיר ח[שאי]"
 בהמשך להמדובר אמש בנוגע
 לספר יוחסין וגודל האחריות
 שבדבר, כיון שמעולם לא הייתה
 - זאת
 התבוננתי עוה"פ [= עוד הפעם]
 בזה ולפענ"ד [= ולפי עניות דעתי]:
 א) בנוגע לפועל - ע"פ [= על פי] מצב
 היחסים בין ארגוני הרבנים האורתודוקסים
 כאן (ובכ"מ [= ובכמה מקומות]) - לא יעשה
 הספר בפועל (מי הנאמן, האחראי, העומד
 בראש וכו'),
 ב) הדיבור יחריף היחסים ביניהם וכו'

ג) הקונסרוואטיווים (וגם מהנ"ל) ירעישו
 שהקנאים רוצים לפלג עם ישראל בכ"מ [=]
 בכל מקום], ואפילו באמצעים שהקנאים
 באונגארן מאז לא נקטו בזה
 ד) ירעישו באה"ק [= בארץ הקודש] נגד
 הכנס האחרון דמיהו יהודי, שנתגלתה הכוונה
 האמתית וכו' וכו' -

ז. א. [= זאת אומרת]

כל המברך מתברך



נת' ות"ח

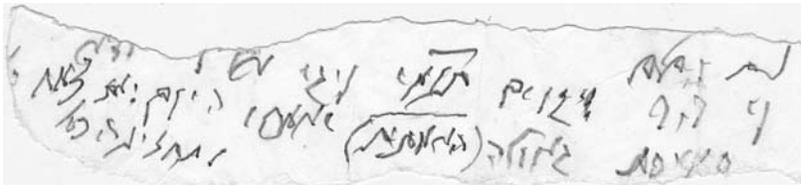
וכל המברך מתברך כו'

אזכיר עה"צ להצלחה רבה וכו' בכהנ"ל,

ולהמשך - ובהוספה - בכל השנה כולה -

שנת הקהל כו'

סמיכת גאולה



נת' ות"ח

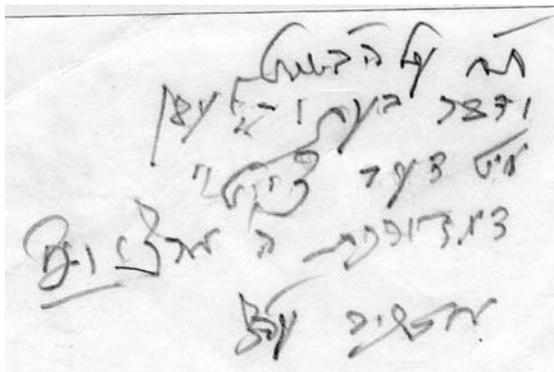
ויה"ר [= ויהי רצון]

שיקוים תומ"י [= תיכף

ומיד] ויגש אליו יהודא

סמיכת גאולה (האמתית) שאמרו היום: את צמח כו' ותחזינה כו'

בנין מקוואות



לאחד שכתב לרבי ע"ד בנין מקוואות, הואיל

הרבי לענות:

ת"ח על הבשו"ט [= הבשורות טובות]

ודבר בעתו - "לעבן מיט דער צייט" [=

לחיות עם הזמן - פרשה וזאת הברכה]

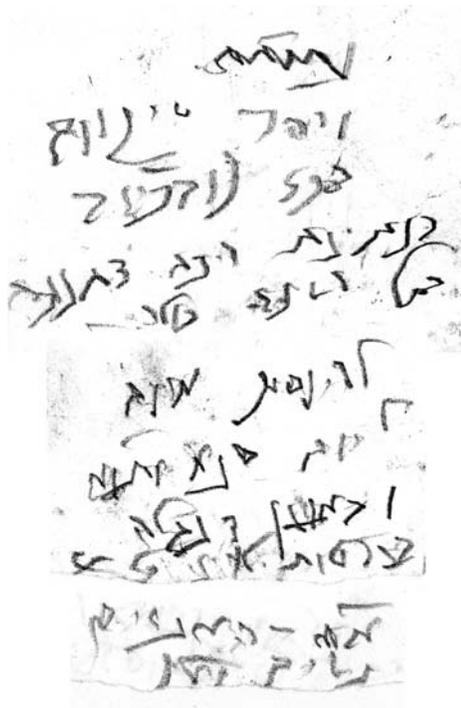
דמבורכת ה' ארצו וגו'

אזכיר עה"צ

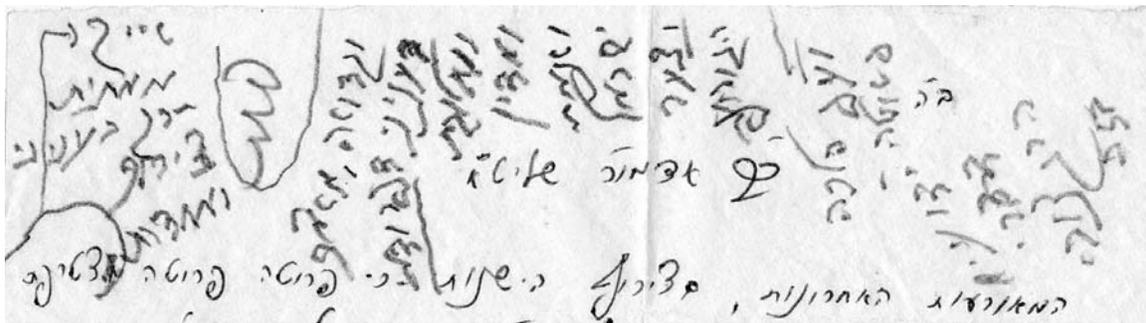
נתינת כח דחנוכה

נת' ות"ח

ויה"ר שיקוים בכ"ז - ובכיו"ב]] כנתינת
הכח דחנוכה בכל השנה כולה - להוסיף מיום
ליום בנ"מ ותו"א [= בנר מצוה ותורה אור]
ובאופן דנגלה בפרטות לעיני כל או"א [= אחד
ואחת] - האנשים נשים וטף



צירוף - רק בענייני אחדות וקדושה



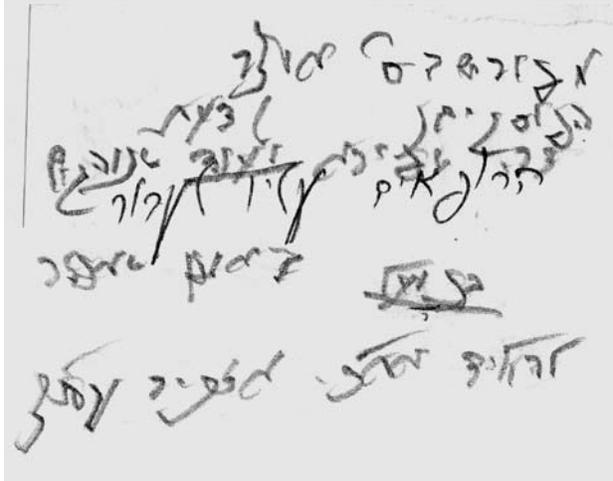
בענייני דפרודא ומחלוקת ומדין ושנאת ישראל
וצער הגוהנ"פ [= הגוף והנפש]

וע"פ [=ועל פי] הלכה פשוטה - ידועים
דברי הרגזובי בזה

לא' שכתב לרבי על צירוף מאורעות
שליליים שאירעו, ו"פרוטה פרוטה מצטרפת",
הואיל הרבי לענות:

שייך [מצטרפת] אמתית - רק בענייני צירוף
ואחדות וקדושה, משא"כ [= מה שאין כן]

ניתוח הפרוסטטה



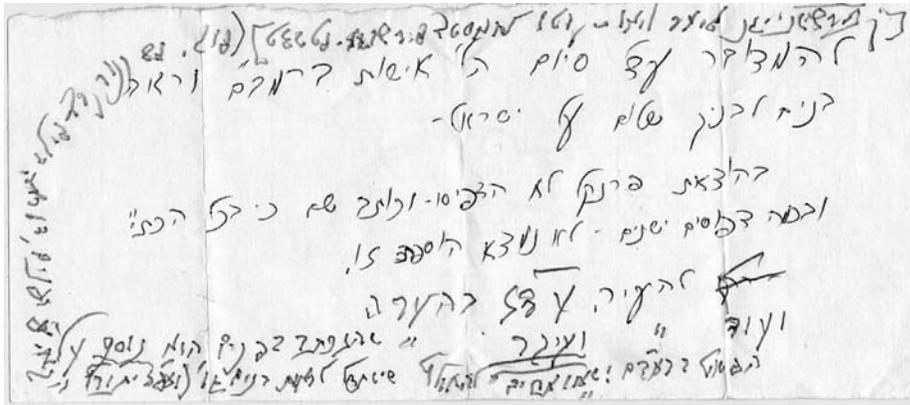
אחד שהי' צריך לעשות ניתוח פרוסטטה, ודיבר עם הרופאים שיעשו על פי דין (ראה אגרות קודש חלק כג ע' שט. וש"נ), והרופאים הסבירו לו את האפשרויות בעריכת הניתוח. ושאל את הרבי אודות הניתוח.

וע"ז הואיל הרבי לענות:

מפורסם בס' אוצר הפוסקים (כרך א', קסד הערה ג'. ראה גם שם, כרך ט' קכט ואילך) דעת דר. שפירא ועוד שנוהגים בפועל באופן שאפשר להוליד אח"כ [= אחר כך].

אזכיר עה"צ

הערה ברמב"ם סיום הלכות אישות



בהתוועדות ש"פ פנחס תשד"מ (התוועדויות תשד"מ חלק ד ע' 2225) ביאר הרבי מה שהוסיף הרמב"ם בסיום הלכות אישות, הפסוק "וראה בנים לבניך שלום על ישראל".

[להעיר] עד"ז בהערה

ועוד [להעיר] ועיקר [בהערה] שהנכתב בפנים, הוא נוסף על הפשוט ברמב"ם: ש"אומרים" להחולץ שישתדל לראות בנים גו' (ועפ"ז [= ועל פי זה] יתורץ הקשה ע"פ הפנים, דוראה בנים גו' שולל גם יבום) [כדרכם - מחפשים גרסאות וכו' - ואין שמים לב.. להפשוט!]

לאחרי השבת, כתב סב החתן והמזכיר הרה"ח ר' יהודה לייב גרונר אל הרבי, והעיר שברמב"ם הוצאת פרנקל לא הדפיסו פסוק זה, ושם - שבכל הכת"י ובכמה דפוסים ישנים לא נמצא הוספה זו. הואיל הרבי לענות:

ר"ד מיחידות לקבוצת סטודנטים

האחריות שבו חייב להיות חדור כל איש ואשה מישראל עבור הזולת, ועבור הסביבה בכלל. זוהי החובה להפיץ את אור ה' מסביבנו.

רגש האחריות חייב להיות חזק במיוחד אצל הנוער, משום שהנוער הוא אשר קיבל ברכה במידה רחבה מאת ה' בכוחות מובחרים של מרץ, אומץ והתלהבות. לאור האמור לעיל, שכל דבר שנברא ע"י הקב"ה חייב להיות מנוצל במילואו, הרי יש אחריות וחובה נוספת המוטלת במיוחד על הנוער, ויש זמן מוגבל למלא חובה ואחריות זו.

ג. נמצינו למדים, שכעת נפגשים כאן שלשה דברים חשובים: "יסוד" הזמן בכללותו, הזמן הנוכחי דערב-ראש-השנה במיוחד, וה"יסוד" של הנוער עם האפשרויות הגנוזות בו והאחריות המיוחדת שלו.

משום כך בטוחני שתתייחסו בכובד ראש לכל זה, ותחליטו לנצל במלואם את הכוחות העצומים שלכם במילוי חובותיכם, הן לשפר את עצמכם, והן – באותה שעה – להשפיע על משפחותיכם, חבריכם, והסביבה בכלל.

ד. אתם, צעירים וצעירות, העסוקים בלימוד עניני מדע וחכמה, ובמילא התחנכתם לגישת חיים רצינית מסודרת והגיונית, חייבים לנקוט באותה גישה כלפי החובות והאחריות היהודיים המיוחדים לכם. ועיקרם – החובה להפיץ את האור והחום של היהדות, ולהכניס חיים יהודיים לתוך סביבתכם.

התנאי הראשון להגיע למטרה זו הוא שמירת התורה והמצוות שלכם בתוקף. ואז אתם יכולים להיות בטוחים בהחלט בהצלחה, כי כל מעשה הבא מתוך כוונה ונחרצות ממשיך כוחות אלקיים מיוחדים המבטיחים את הצלחתו.

בס"ד*. יום ד', כ"ה אלול, ה'תשי"א.

א. אמרו חז"ל, שכאשר עשרה מישראל מתאספים יחד שכונה שרוי' ביניהם. מיפגש זה, שיש בו הרבה יותר מעשרה מישראל, ושנערך למטרה רצוי', ודאי שהשכינה שרוי' בו, ולכן חייב הוא להביא לידי תוצאות טובות במעשה בפועל.

השי"ת יתן לנו את הכח להגיד את מה שיש צורך להגיד, ולשמוע ולהקשיב ולציית לכל אשר צריכים לשמוע ולקלוט בהזדמנות כזאת.

בעמדנו ימים אחדים בלבד לפני ראש השנה, זהו הזמן המתאים עבורנו לעשות חשבון הנפש, לבדוק את סיכום מעשינו במשך השנה שעברה, על מנת לתקן את הדורש תיקון ולהחליט שהחיים בעתיד יהיו נעלים יותר ו"עשירים" יותר.

ב. הזמן הוא מתנה יקרה שנתן לנו הקב"ה, ולכן צריכים תמיד לנצל במידה המירבית. דברים אלה נכונים במיוחד לגבי הרגעים שנשארו עדיין מהשנה החולפת, כאשר נדרשת הערכה והתבוננות מחדש בחשיבות הזמן.

כל דבר שנברא בעולם, הוא למטרה ותכלית. גם הזמן הוא בריאה של הקב"ה³. ומזה, שכל דקה וכל חלק של הזמן, יש בו מטרה וכוונה אלקית. מובן, איפוא, שאפילו משך הזמן הקטן ביותר, צריכים לנצל כדי להשלים את המטרה והתכלית שנתן לו הבורא. אם אנו נותנים לזמן לחלוף באופן של בזבז, אנו רק מבזבזים מתנה יקרה שניתנה לנו ע"י הקב"ה, אלא יש בכך כשלון בהשלמת התכלית שעבורה ניתן לנו זמן זה.

הזמן הוא כמו כלי שחייב להיות ממולא עד גדותיו ומעבר לזה. כל שני' של הזמן שניתנה לנו חייבת אף היא להיות ממולאת במעשים של יצירה, לא רק עבור עצמנו, אלא גם לתועלת אחרים, שזהו חלק יסודי מהתכלית הכללית של החיים. ברצוני להדגיש כאן במיוחד את רגש

(* תרגום חפשי מרשימה באנגלית שבראשה כתוב: "מסר לשנה החדשה עבור הנוער היהודי מדברי האדמו"ר מליובאוויטש ביחידות לקבוצת סטודנטים, כ"ה אלול תשי"א", וכפי הנראה הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונשלח לכו"כ (ראה לדוגמא: אג"ק ח"ד ע' תקד). הר"ד נדפס ב"תורת מנחם – התוועדויות" תשי"א ח"ב עמ' 333, ללא ההמשך של השאלות והמענות כו'.

(1) סנהדרין לט, א.

(2) ראה שבת עז, ב. אבות ספ"ו.

(3) ראה סידור (עם דא"ח) שער הק"ש (עה, סע"ד ואילך). אמ"ב שם פל"ז (מ, ג ואילך). הנסמן באג"ק ח"א ע' רצד. ח"ב ע' רכד.

לצמות, אלא עוד זאת, שעלול הוא לגרום נזק. והן הן הדברים בנוגע לענין הברכה: תחילה יש לחרוש ולעבד את הגוף (מעשיו ורצונותיו של הגוף), ורק לאח"ז תהי' הברכה לתועלת, ותסייע למתברך להתעלות למדריגה נעלית יותר.

יחד עם זאת, אם אדם נמצא במצב של חוסר הכרה ("קאמא"), וקשה להשיבו לחיים – רופא טוב לא יתיימש מהמשימה לנסות ולעוררו, אלא יעשה כל מה שביכולתו כדי לסייע לאותו אדם, גם אם פירוש הדבר הוא להכאיב לאותו אדם לטובתו. אם הדבר נחוץ – הוא יבצע אפילו "טיפול בהלם" ("שאק טריטמענטס"), אם הוא יודע שהחולה ישוב לחיים באמצעות שיטה זו, וששיטה זו תסייע לאותו אדם.

שאלה: מהו ההבדל בין "רבי" ל"רב"?

מענה: רב הוא מי שמלמד את תלמידיו כשהם באים אליו, ומשיב לשאלות כשהן מובאות לפניו. רבי אינו ממתין עד שיבואו אליו; הוא יוצא אל תוך העם ומשתדל להקיצם ולעוררם, ומחפש דרכים ושיטות כדי להביא אליהם את דתם.

שאלה: מהו רבי? (האם כל אחד יכול להיעשות רבי?)

מענה: רבי אינו רואה את עצמו נעלה יותר מחסידיו, אלא שבנשמתו כלול גם חלק מנשמות חסידיו המקושרים אליו. כשחסיד בא אל הרבי בגלל בעי' כלשהי, הוא מבקש למצוא אצל הרבי את חלק נשמתו הכלול בנשמת הרבי ולקשרו עם נשמתו שלו, ועי"ז להיות קשור עם נשמת הרבי; ועי"ז קשר זה מקבל החסיד את חייו ואת צרכיו הגשמיים והרוחניים.

משל למה הדבר דומה – למנורת חשמל המפיקה אור: המנורה עצמה אינה יכולה לייצר אור; אלא שבחלק מרוחק של העיר מוצבת תחנת-כח, והיא המייצרת את הכח החשמלי הנחוץ כדי להפיק אור. יש צורך גם בערוץ שדרכו יוכל הכח לעבור ולהגיע לכל מנורה ומנורה, ובנוסף לכך צריכה להיות במנורה התאמה לכח החשמלי, המאפשרת למנורה לקבל את הכח מתחנת-הכח. ערוץ זה הוא חוט מתכת המחובר לתחנת-הכח ומחובר גם למנורה, וכאשר חיבור זה נפתח ע"י הפעלת המתג – מקבלת המנורה את הכח, ואזי היא פועלת.

והן הן הדברים בענין רבי וחסידים: הרבי הוא

ה. אנו קרבים לראש השנה. מצות היום של יום קדוש זה היא התקיעה בשופר⁴. בכללות, יש לקול השופר משמעות כפולה: זוהי קריאה לתשובה, המזכירה לנו שנתחרט על חסרונותינו במשך השנה שעברה, ושנחליט להתנהג בדרך התומ"צ בשנה הבאה; וביחד עם זה, הרי קול השופר הוא גם קול של נצחון, המכריז שהקב"ה בודאי מקבל את תשובותינו ונותן לנו שנה של שמחה ואושר.

תהא השנה החדשה שנת נצחון על כל המכשולים שבפנים ושבחוץ, כך שכל אחד מאתנו יוכל לבצע את חלקו/ה בהפיכת החושך לאור, ולהגיע לחיים יהודיים בעלי מזיגה נכונה ברוחניות, וחיים של שמחה.

לשנה טובה תכתבו ותחתמו.

[לאחרי שכ"ק אדמו"ר שליט"א סיים לדבר – שאלו הסטודנטים כו"כ שאלות, וכ"ק אדמו"ר שליט"א ענה עליהן, כדלקמן]:

שאלה: האם מתכונת לימוד התורה של ילדות שווה לזו של ילדים? האם ליובאוויטש מציעה בתי-ספר ללימוד ברמה גבוהה, כמו לימוד גמרא, לבנות?

מענה: לא. בנים מחוייבים בלימוד גמרא, אבל לא בנות. וטעם הדבר – לא משום שחסרים להן הכשרונות להתעלות למדריגה זו של ידיעה, אלא משום שהקב"ה זיכה אותן באחריות חשובה ונעלית יותר, ולכן פטורות הן מתפקיד זה של לימוד התורה. תפקיד וחוב נעלה יותר זה הוא הכנת דור העתיד, חינוך בנינו ובנותינו הצעירים ברוח היהדות האמיתית. האם היא שעלי' הטילה התורה למלא אחריות חשובה ביותר זו. וכדי לאפשר להן לעסוק בכך – פטורות הן מחובת לימוד התורה.

שאלה: מה משמעותה של "ברכה" שרבי מברך?

מענה: נתנית וקבלת ברכה קיימות מזמן אבותינו, אברהם יצחק ויעקב, ומאז ה' הדבר נהוג בכל הזמנים.

פירושה של ברכה הוא – בלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר⁵ – הברכה היא כדוגמת המטר ("גשמי ברכה"): הגשם יכול לפעול פעולתו ולהיות לתועלת רק אם קודמים לו חרישת ועיבוד האדמה, זריעת הזרעים והכנת האדמה לצמיחה; אבל גשם שיירד על אדמה שלא נחרשה ולא עובדה – לא זו בלבד שלא יפעל פעולתו והזרע יתקשה

(4) ר"ה כו, ב (במשנה). כז, א. רמב"ם הל' שופר פ"א ה"ב.

(5) ראה גם סה"ש קיץ הש"ת ע' 14. אג"ק שלו ח"ד ס"ע רעט ואילך. ושי"נ. (נעתק ב"היום יום" ב אדר שני).

הבנת הדברים בשכל מביאה לכך שהאדם מאמין בתוקף יותר.

שאלה: מהי תכלית החיים?

מענה: להמשיך אור בעולם.

שאלה: ומהי תכלית האור?

מענה: תכלית האור היא כדי להשיג חיים של שלימות והתכללות ("הארמאניוס לייף"). אדם יכול להגיע לשלימות מלאה ("קאמפליט הארמאני") רק כשהוא מגיע לאמת.

שאלה: איך יודע האדם אם מצא את תכליתו?

מענה: אם יש אור בנפשו, פירוש הדבר שהוא מצא את תכליתו. אדם אינו יכול לחוש את החסר לו. אין אדם מחפש אלא מה שעדיין אינו ברשותו; אילו הי' ברשותו הדבר שחסר לו – לא הי' מחפש.

שאלה: כשחסיד נוסע אל הרבי ליו"ט, ההרגשה היא שחיות מסויימת נעדרת מהבית עם היעדרו. ישנו הבדל אם האדם מקיים את מצוות יו"ט בביתו או שאינו נמצא שם כדי לקיימן.

מענה: חסיד אינו מחויב לעזוב את בני ביתו ולנסוע אל הרבי. ברם, אם אשתו שבעת-רצון מכך שבעלה יוצא לעבודה לשבע-שמונה שעות בכל יום כדי לפרנס את ביתו – כך עלי' להיות שבעת-רצון מכך שבעלה יוצא למספר שעות כדי ללמוד וכדי להביא פרנסה רוחנית לחיי שניהם ולחיי בני ביתם.

שאלה: האם תפקידו של רבי דומה לזה של "פסיכולוג"? האם רבי יכול לשמש במקום "פסיכיאטר"?

מענה: כש"פסיכיאטר" משוחח עם מטופל, הוא מתייחס אליו כנושא למחקר. אמנם הוא מעוניין לרפא את המטופל ולסייע לו להסתגל לחיים, אך הגישה שלו היא מתוך מטרה לא רק להשיג את החלמתו של אדם זה, אלא גם לצבור ידיעות אודות אופיים של בני אדם בכלל, לצורך הרחבת ידיעותיו.

רבי מוסר עצמו לחלוטין לאדם הפונה אליו. כשאדם מבקש ממנו פתרון, הרבי אינו מבצע בו מחקר, אלא הוא מעורב יותר רגשית בעניניו של האדם הבא אליו. רק חלק קטן מעבודתו של הרבי דומה לעבודתו של "פסיכולוג", ואין זה תפקידו העיקרי.

יחד עם זאת, במקרה שאדם זקוק ל"אספירין" לרפואתו, יורה לו הרבי ללכת לבית-המרקחת כדי לקנותו, ולא ינסה להמיר את התרופה בדבר אחר; ובמקרה שהוא זקוק ל"פסיכיאטר" כדי לרפא את

"תחנת-הכח" המייצרת את הכח והעוז הדרושים כדי לקיים את המצוות והחובות (רוחניות), וגם משפיעה להם השפעות (גשמיות). הערוץ שדרכו יכול החסיד לקבל צרכים אלו הוא נשמתו, הקשורה בנשמתו של הרבי. וככל שהרבי גדול יותר – כך הוא מפיק אור רב יותר.

תפקידו היחיד של הרבי הוא לספק את הצרכים האמורים, הרוחניים והגשמיים, לחסידיו. אמנם הרבי נדרש גם למלא את תפקידיו הגופניים, אך אין זו מטרתו ואין זה תפקידו האמיתי; אין זה אלא מאחר שנשמתו קשורה בגוף גשמי שאינו יכול להתקיים ללא תפקידים אלה. אדם הבא אל הרב ומתלונן על כאב ראש, והרב נותן לו תרופת "אספירין" – ודאי שאין מקום לומר שזהו תפקידו של הרב; וכן הוא בנוגע לרבי, כשהוא מוכרח למלא את תפקידיו ההכרחיים של הגוף.

לא כל אחד יכול להיעשות רבי; יש צורך לקבל משהו מלמעלה כדי למלא תפקיד זה. הדבר קל יותר כשרבי מקבל את תפקידו בירושה, כשם שקל יותר לאדם שקיבל כשרון בירושה להגשים ולפתח את כשרונותיו מאשר לאדם שצריך לפתח אותם ללא כשרון קיים שבא לו בירושה.

שאלה: באירופה נהגו החסידים ללכת אל רבותיהם לרגל יום-טוב. מדוע נהגו כך?

מענה: חסיד מוצא אצל רבו את הקשר בינו ובין הקב"ה; הוא מרגיש שבבואו אל רבו נוטל הוא עמו תוספת קדושה בדרכו חזרה.

שאלה: האם לדעת הרבי עשי' חשובה יותר מלימוד? ואם כן – האם אין אנו נאלצים כתוצאה מכך לנהל חיים של אמונה עיוורת?

מענה: כשילד רעב ורוצה לאכול מיד, אין אמו מסבירה לו את כל התהליכים שמיני המזון עוברים עד שיהיו ראויים לאכילה, אלא היא נותנת לו מזון מיד, שהרי המזון הוא שישביע את רבעונו. לאח"ז יכולה היא להתקדם הלאה ולהסביר לילד אודות אפיית הלחם וכו', אם הילד חפץ לדעת זאת.

כשם שאדם זקוק למזון לצורך חייו הגשמיים – כך זקוק הוא למזון לצורך חייו הרוחניים; וגם בענין זה סדר הדברים הוא כאמור.

שאלה: האם אין על האדם לסדר בהגיון את מחשבותיו ולהבין את מעשיו?

מענה: השכל הוא אמצעי כדי לחזק את האמונה.

ישראל היא הדת האמיתית והיחידה?

מענה: תגלית מדעית מקובלת כאמת אם יש די עדויות או הוכחות לנכונותה. ככל שירבו האנשים המסכימים לנכונות תוצאותיו של הניסוי, הדבר מגדיל את התמיכה בתגלית זו. במקרה ששש-מאות אנשים ערכו ניסוי, תוך שימוש באותם הכלים, ומאה אנשים אחרים ערכו אותו ניסוי על אותו בסיס, והתוצאות הראו ששש-מאות האנשים מצהירים על מסקנה מסוימת על בסיס הניסויים שערכו, ומאה האנשים אינם מסכימים עמהם על בסיס הניסויים שערכו הם – אנשים יהיו נכונים להאמין לשש-מאות האנשים יותר מאשר למאת האנשים.

בדת הנצרות ישנם רק שנים-עשר עדים המאשרים את מקורה ואת חשיבותה; לבודהיסטים היו שלשה עדים; למוסלמים הי' רק עד אחד, ומוחמד עצמו הי' חולה-נפש.

לדת ישראל היו ששים ריבוא עדים. על סמך זה ניתן לקבוע שלדת ישראל ישנו המספר הגדול ביותר של עדים, ולכן – המידה הגדולה ביותר של אמת.

שאלה: האם בהר סיני היתה רק מעלת הכמות, או גם מעלת האיכות?

מענה: היתה מידה רבה של איכות. נכחו שם יהודים מכל שטחי החיים, בעלי עיסוקים שונים ומקצועות שונים (נגרים, אופים, מדענים והוגי דעות). איזו איכות גדולה יותר ניתן לאסוף במקום אחד?

שאלה: איך אפשר לומר שבני' האמינו בהקב"ה באמת, אם מיד לאחר מעמד הר סיני עשו את עגל הזהב? **מענה:** עגל הזהב לא ביטא העדר אמונה בה', אלא אמונה באלילים רבים, הכוללת גם א-ל עליון.

שאלה: ישנם אנשים החושבים ש"להיות יהודי טוב" אין פירושו בדוקא לדבוק בקיום כל מצוות התורה. הם סבורים שביכלתם להיות יהודים טובים גם בלי קיום כל המצוות, כמו הנחת תפילין. איך ניתן להסביר להם זאת?

מענה: כשרופא רושם תרופה לחולה, והחולה מסרב ומתעקש שלא ליטול את התרופה – הרופא, אם הוא רופא טוב והגון, לא יוליך את החולה שולל בכך שיאמר לו ליטול במקום התרופה דבר אחר, שלא יפעל את אותה פעולה. במקום זאת הוא יתאמץ להסביר לחולה מדוע עליו ליטול דוקא תרופה זו, ולא ירפה מהחולה עד שימצא את כל האמצעים שבידו כדי לשכנע אותו בכך.

מחלתו – הרבי לא ינסה להמיר את ה"פסיכיאטר" הנחוץ לרפואתו באדם אחר.

שאלה: מדוע זקוקים אנו ל"טקסים" ולמצוות? האין הם נטל על האדם?

מענה: כשאדם יוצר דבר-מה, הוא חפץ בטובתו השלימה של הדבר שיצר. הקב"ה הוא תכלית הטוב, ובודאי לא הי' בורא דבר שיהי' לנטל על בני-אדם.

שאלה: האם המדע סותר את הדת?

מענה: המדע אינו יכול לסתור את הדת, והדת אינה יכולה לסתור את המדע; שכן הדת היא אמת, והמדע מבקש את האמת. יכולה להיות רק אי-הבנה זמנית בין המדע לדת.

שאלה: איך אפשר להסביר בדרך מדעית את קיום הבורא ואת הצורך בדת?

מענה: הבה ניטול לידינו חומש ונפתח אותו. לפנינו מלים רבות. הבה נניח שלא שמעת מעולם על מכונת דפוס ומעולם לא ראית בית-דפוס. האם היית אומר, מחוסר ידיעה אודות אופן יצירתן של המלים, שהן התפתחו מבקבוק דיו שנשפך מעצמו ויצר מלים אלו? האם לא היית אומר שמלים אלו נוצרו במכוון? הרי בהכרח תאמר שהי' כח כלשהו שיצר מלים אלו וסידר אותן בסדר זה. כשם שעפרון, המכיל בליוני אטומים, זקוק לחוק ולסדר שישלטו בו כדי להתקיים – כך המלים שבחומש זקוקות לסדר שישלוט בהן כדי שיוכלו להתקיים ולהיות מובנות.

הרי הסקנו שהחומש נוצר מתוך כוונה ותכלית.

כשהקב"ה נתן את התורה לישראל, התורה ניתנה להם ע"י הקב"ה באופן ישיר, והם קיבלו אותה ממנו באופן ישיר (משה רבינו עלה על הר סיני ועשה את מחצית הדרך, והקב"ה ירד כדי לפגשו). במעמד הר סיני נכחו ששים ריבוא מישראל, ששמעו את דבריו של הקב"ה וקיבלו את התורה, והם מסרו מדור לדור את מה שהי' ידוע להם שהוא אמת. אין זה מסתבר כלל שאב, אם הוא שפוי בדעתו, ימסור לבנו דבר שאינו נכון.

מעולם, במשך כל דברי ימי ישראל, לא היו פחות מששים ריבוא יהודים שומרי מצוות, ושלשלת המסורת לא נקטעה מעולם. מעולם לא הי' הפסק בהתחדשות מתמדת זו של לא פחות מששים ריבוא יהודים שומרי מצוות. בדתות אחרות לא ניתן למצוא שלשלת מסורת בלתי-מקוטעת זו.

שאלה: אם כל האמור לעיל אמת, מהי ההוכחה שדת

תרגום חפשי באנגלית ממכתב כללי מיום ל' תשרי תשד"מ, עם הגהות בגוף כתי"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

Free Translation

Even Shabbos Sedra Noach

By the Grace of G-d
30th day of Tishrei
Rosh Chodesh Marcheshvan
Brooklyn, N.Y.

5744

To the Sons and Daughters of
our people Israel, Everywhere
G-d bless you all!

Greeting and Blessing:

3
of the
name
4
the month
5
in
Tishrei

At this time, at the conclusion of the month of Tishrei, and in light of the adage in our sacred sources to the effect that the Hebrew letters of this month - תשרי - also spell the word ~~תשעה~~ ^{רשית} - meaning beginning and head (rosh) of the year, indicating that just as the head conducts all the affairs of the body, so Rosh Hashanah determines the Jew's conduct throughout the year, and the remembrance of the resolutions made on this day during each and all days ahead "vitalizes" the particular day with all its activities, including words and thoughts, and inspires new enthusiasm, light and holiness flowing from the month of Tishrei - the head;

It is timely and auspicious to recall and emphasize, at least in summary, the significance of this month and of its festive days.

7
and
inspiration

Each of Tishrei's special days is in its own right a "head" and a source of instructive teachings, while being also a source of strength, for all the following days throughout the year.

These are: the acceptance of the ^{8 Rule} "yoke" of Heaven's Sovereignty, with Yiras Shomayim (fear - awe - of HaShem) - the basic point of Rosh Hashanah; Teshuvah (Return) - the central aspect of Yom Kippur; performance of Mitzvos with joy and alacrity, to the point of highest expression of joy with the Torah - the main points of Succos, Shemini Atzeres and Simchas Torah -

9
of the
year

All the above with strong, genuine emphasis to ensure that all the instructive teachings and resolutions will be carried out in the fullest measure, both quantitatively and qualitatively, in actual practice, since "action is the essential thing."

Thus every day, from the moment of awakening, begins with saying Modeh ani ("I give thanks to You, O King. ...), reflecting the "crowning" of HaShem on Rosh Hashanah and accepting His Kingship;

Saying it with such profound sincerity ^{10 that} as will inspire and engage ¹¹ Yiras HaShem the whole day, as well as those other at-

-2-

tributes of Teshuvah, joyous performance of Mitzvos (the King's commands), particularly Torah study, and all with the greatest measure of joy, which are the central themes of Yom Kippur, Succos, Shemini Atzeres and Simchas Torah, as mentioned above.

12
by the
One g-d
gives them,
13
possible/
14
sweetly

Striving for perfection in all above will add much strength to every Jew and unite all Jews through the one Torah given to all, and elevate them to be truly an Adas-kel (HaShem's community and people), and will reveal, that HaShem "stands" (with the authority of a King) within this, HaShem's, community; and indeed, He precedes them with the gift of strength and blessing to carry it all out with joy and in the fullest measure.

Particularly in this year, a Leap Year, and a Complete Year, blessed with the highest/number of days - 385.

All this will hasten still more and bring closer the true and complete Geula through Moshiach Tzidkeinu, with serenity and restfulness, with perfect peace and perfect restfulness,

Very soon indeed, in our own days,

With esteem and blessing

/Signed: Menachem Schneerson/

P.S. If for some reason one has not yet put into effect all the above instructive lessons of Tishrei - it has been explained in various sources, in regard to actual practice and Halachah, that the auspiciousness of a festival extends also after the festival. In our case - the auspicious post-festival period extends from Shemini Atzeres (and Simchas Torah) to the seventh of Marcheshvan.

19
in some
aspects
for a
certain
period

It may be added that although, generally, self-appraisal and the like is best done in private, it is more advisable in the present case to do it, at a get-together. For then the occasion offers the force of a communal, resolve, and there is also the combined Zechus of the many, as explained at length in Kuntres Hecholtzu me'itchem anoshim. It would indeed be fitting to do it a way that make every one, man, woman, and child, a dedicated avantgarde - in the spirit of togetherness of a Farbrengen - in fulfilment of the cherished prayer: "And may they all become one a single to do Your will with a perfect heart."

also
22
23
a "Hecholtzu
me'itchem"
person,
25

also
18
20
the shbon - Hanefesh
Very
21
5
24

entity

לחיזוק ההתקשרות ולזירוז התגלותו השלימה
של כ"ק אדמו"ר מה"מ
מהרה יגלה אכ"ר

ולזכות

החתן התמים מנחם מענדל שי'
והכלה המהוללה מ' חי' לאה תחי'

זאנדהויז

לרגל נישואיהם בשעטומו"צ
יום שלישי שהוכפל בו כי טוב, ראש חודש שבט ה'תשס"ח



נדפס על-ידי הוריהם

הרה"ת ר' ישראל אליעזר וזוגתו מרת חי' מושקא שיחיו

זאנדהויז

הרה"ת ר' ברוך וזוגתו מרת חנה שיחיו

גורביץ



וזקניהם

הרה"ת הרה"ת ר' צבי אלימלך וזוגתו מרת ברכה זיסל שיחיו זאנדהויז

הרה"ת הרה"ת ר' יהודה ליב וזוגתו מרת יהודית שיחיו גראנער

הרה"ת הרה"ת ר' אבא דוד וזוגתו מרת מלכה שיחיו גורביץ

הרה"ת הרה"ת ר' שלום וזוגתו מרת גיטל שיחיו איידעלמאן